

OBSAH.

ŽIVOČICHOVÉ S PEVNOU PODÉLNOU OPOROU TĚLA, STRUNOU HŘBETNÍ NEBO PÁTEŘÍ (CHORDATA).

Třetí třída:

PLAZI (REPTILIA).

Pohled na život celku 1

První podtřída:

PRVOJEŠTĚŘI (PROSAURIA).

Hatteria, tuatara, Sphenodon punctatus *Gray* . . . 17

Druhá podtřída:

ŽELVY (CHELONIA).

První podřadí: ŽELVY KRYTO-
HRDLÉ (CRYPTODIRA).

Čeleď: Želvy kajmaní (Chelydridae).

Chelydra 27

Želva ještěří, *Ch. serpentina L.* . . . 27

Maroclemmys . . . . .

Želva supí, *M. Temmincki Holbr.* . . 27

Čeleď: Želvy klapavé (Cinosternidae).

Cinosternum 29

Želva klapavá pensylvanská, *C. pensyl-
vanicum Gm.* 29

Stauropus 31

S. triporcatus Wgm. 31

Čeleď: Želvy velkohlavé (Platy-
sternidae).

Platysternum 31

Želva hlavatá, *P. megacephalum Gray* 31

Čeleď: Želvy zemní. (Testudinidae).

Podčeleď: Želvy sladkovodní
(Emydae).

Geoclemys 34

Želva čínská, *G. reevesi Gray* 34

G. hamiltoni Gray 35

G. trijuga Less. 35

Heosemys	36	Želva karetová, <i>Ch. imbricata L.</i> . . .	60
Želva ostnitá <i>H. spinosa Gray</i> . . .	36	Želva karetová nepravá, <i>Caretta ca-</i>	
Cyclemys	36	<i>retta L.</i>	62
Želva krabičná amboinská, <i>C. amboinen-</i>		Sphargidae.	63
<i>sis Daud.</i>	36	Želva kožnatá, <i>Dermatochelys coriacea</i>	
Želva krabičná čínská, <i>C. trifasciata</i>	37	<i>L.</i>	63
Chrysemys	37		
Ž. ozdobná barevná, <i>Ch. picta Schn.</i>	37	Třetí podřád: ŽELVY KŘIVOHRDLÉ	
Ž. ozdobná, <i>Ch. ornata Gray</i>	37	(PLEURODIRA).	
Malaclemys	38	Čeled': Želvy křivohrdlé (<i>Pelomedu-</i>	
<i>M. centrata Latr.</i>	38	<i>sidae</i>).	
Clemmys	38	Podocnemys	64
Želva kaspická, <i>C. caspica Gm.</i> . . .	39	Želva amazonská, arráu, <i>P. espansa</i>	
Želva španělská, <i>C. leprosa Schweigg.</i>	39	<i>Schweigg.</i>	64
Želva indická, <i>Kachuga tecta Gray</i>	39	Terekay, <i>P. unifilis Frosch.</i>	70
Želva hrboletá, <i>C. insculpta Lec.</i> . .	39	Sternothaerus	70
		<i>S. Nigricans Donnd.</i>	70
Podčeled': Želvy bahenní (<i>Emys</i>).		<i>S. Adansoni Schweigg.</i>	70
Emys	40	Čeled': Želvy hadí (<i>Hydromedusidae</i>).	
Želva bahenní, <i>Emys Dum.</i>	40	Chelys	72
Želva evropská, <i>E. orbicularis L.</i> . .	41	Želva třepenitá, Matamata, <i>Ch. fimbri-</i>	
Želva krabičná, <i>Terrapene carolina L.</i>	44	<i>ata, Schn.</i>	72
Želva Homeova, <i>Cinixys erosa Schweigg.</i>	46	Argentinská želva hadí, <i>Hydromedusa</i>	
Podčeled': Vlastní želvy zemní		<i>tectifera, Cope</i>	72
(<i>Testudinidae</i>).		Chelodina	73
Testudo	47	Australská želva hadí, <i>Ch. longicollis</i>	
<i>T. polyphemus Daud.</i>	47	<i>Shaw.</i>	73
Želva hvězdnatá, <i>T. elegans Schöpfung</i>	48	Hydraspis	75
Želva ostruhatá, <i>T. calcarata Schn.</i>	49	<i>H. hilarii D. B.</i>	75
Želva pardálí, <i>T. pardalis Bell</i> . . .	49		
<i>T. oculifera Kuhl</i>	49	Čtvrtý podřád: ŽELVY MĚKKÉ	
Colossochelys	50	(<i>TRIONYCHOIDAE</i>).	
<i>C. atlas Falc</i>	50	Čeled': Želvy trojdrápkové (<i>Triony-</i>	
Želva abingdonská, <i>Testudo abingdoni</i>		<i>chidae</i>).	
<i>Gthr.</i>	51	Emyda	78
Želva sloní, <i>T. elephantopus Harlan</i>	52	Indická želva měkká, <i>E. granosa Schöpfung</i> .	78
Želva lesní, <i>T. tabulata Wab.</i>	54	Trionyx	78
Želva řecká, <i>T. graeca L.</i>	55	Želva trojdrápková kousavá, <i>T. ferox</i>	
<i>T. marginata Schöpfung</i>	56	<i>Schn.</i>	78
		<i>T. gangeticus Cuv.</i>	79
Druhý podřád: ŽELVY MOŘSKÉ		Želva trojdrápková africká, <i>T. triunguis</i>	
(<i>CHELONIDAE</i>).		<i>Forsk.</i>	80
Chelonia	57	Želva trojdrápková čínská <i>T. sinensis</i>	
Želva obrovská, <i>Ch. mydas L.</i> . . .	57	<i>Schl.</i>	80

Třetí podtřída:

KROKODILOVÉ (*CROCODILIA, LORICATA*).

Gavial	85	Krokodil	87
<i>G. indický, Gavialis gangeticus Gm.</i>	85	Krokodil štítnatý, <i>C. cataphractus Cuv.</i>	88

Krokodil dlouhohlavý, <i>C. americanus</i> <i>Laur.</i>	88	Aligátor	106
Krokodil prostřední, <i>C. intermedius</i> <i>Gravez.</i>	88	Aligátor čínský, <i>A. sinensis</i> <i>Fauv.</i>	107
Krokodil nilský, <i>C. niloticus</i> <i>Laur.</i>	92	Aligátor štikohlavý, <i>A. mississippiensis</i> <i>Daud.</i>	107
Krokodil ceylonský, <i>C. porosus</i> <i>Schn.</i>	100	Caiman	110
Krokodil bahenní, <i>C. palustris</i> <i>Less.</i>	102	Kajman černý, <i>C. niger</i> <i>Spix</i>	110
Krokodil čelnatý, <i>Osteolaemus tetraspis</i> <i>Cope.</i>	106	Kajman šironosý, žakaré, <i>C. latirostris</i> <i>Daud.</i>	113
		Kajman brejlový, <i>C. sclerops</i> <i>Schn.</i>	113

Čtvrtá podtřída:

PLAZI ŠUPINATÍ (SQUAMATA).

1. Řád: JEŠTĚŘI (SAURIA).

První podřád: GEKONI (GECKONES).

Čeleď: **Gekoni** (G e c k o n e s).

Stenodactylus	120
<i>S. petriei</i> <i>Anderson</i>	120
Ptyodactylus	122
<i>P. hasselquisti</i> <i>Donnd.</i>	122
Hemidactylus	123
Geko turecký, <i>H. turcicus</i> <i>L.</i>	123
Gecko	123
Tokee, Tokay, <i>G. verticillatus</i> <i>Laur</i>	123
Tarentola	124
Geko zední, <i>T. mauritanica</i> <i>L.</i>	124
Geko kroužkovaný, <i>T. annularis</i> <i>Geoffr.</i>	125
Pachydactylus	125
Geko bibronův, <i>P. bibroni</i> <i>Smith.</i>	125
Ptenopus	126
Geko písečný, <i>P. garrulus</i> <i>Str.</i>	126
Teratosciurus	126
Geko zázračný, <i>Teratosciurus</i> <i>St.</i>	126

Čeleď: **Agamy** (A g a m i d a e).

Draco	129
Drak létající, <i>Draco volans</i> <i>L.</i>	129
Calotes	130
Lepoještěr pestrý, <i>C. versicolor</i> <i>Daud.</i>	130
Agama	131
Agama osadní, <i>A. colonorum</i> <i>Daud.</i>	132
Agama atlasová, <i>A. bibroni</i> <i>A. Dum.</i>	132
Agama skalní, <i>A. planiceps</i> <i>Ptrs.</i>	133
Hardún, <i>A. stellio</i> <i>L.</i>	133
Phrynocephalus	134
<i>P. mystaceus</i> <i>Pall.</i>	134
Chlamydosaurus	136
Agama okružnatá, <i>Ch. Kingi</i> , <i>Sray.</i>	136
Physiquathus	138

Agama vodní, <i>Physignathus lesueurii</i> <i>Gray.</i>	138
Hydrosaurus	139
<i>H. amboinensis</i> <i>Schloss.</i>	140
Uromastyx	140
Trnorep egyptský, <i>Dabb, U. aegypticus</i> <i>L.</i>	140
Trnorep indický, <i>U. hardwickei</i> <i>Gray</i>	142
Moloch	142
Moloch, <i>M. horridus</i> <i>Gray.</i>	142

Čeleď: **Leguani** (I g u a n i d a e).

Anolis	145
Anoli rudokrký, <i>A. carolinensis</i> <i>D. B.</i>	146
Basiliscus	147
Bazilišek přílbonosný, <i>B. americanus</i> <i>Laur.</i>	148
Bazilišek pruhovaný, <i>B. vittatus</i> <i>Wgm.</i>	148
Amblyrhynchus	149
Leguan mořský, <i>A. cristatus</i> <i>Bell.</i>	149
Conolophus	152
Leguan drsnohlavý, <i>C. subcristatus</i> <i>Gray</i>	152
Iguana	152
Leguan americký, <i>Iguana tuberculata</i> <i>Laur.</i>	153
Metopocerus	155
Leguan nosorohý, <i>M. cornutus</i> <i>Daud.</i>	155
Phrynosoma	155
Ropušník trn hlavý, <i>P. cornutum.</i>	155

Čeleď: **Ještěři rýhobocí** (Z o n ů r i d a e).

Zonurus	158
Kruhochvost skalní, <i>Z. cordylus</i> <i>L.</i>	158
Kruhochvost čtyřpásový, <i>Z. polyzonus</i> <i>Smith.</i>	158
Chamaesaura	159
<i>Ch. aenea</i> <i>Wgm.</i>	159

- Ch. macrolepis *Cope* 159
 Ch. anguina *L.* 159
- Č e l e d' : **Slepýši** (*Anguidae*).
- Gerrhonotus 159
 Ophisaurus 159
 Blavor dalmatský, Želtopusík *O. apus*
Pall. 159
 Propseudopus 162
 Praželtopusík, Propseudopus 162
 Anguis 162
 Slepýš obecný, *A. fragilis L.* 162
- Č e l e d' : **Kornateci** (*Helodermatidae*).
- Heloderma 165
 Kornatec podezřelý, *H. suspectum Cope* 165
 Kornatec jedovatý, escorpion, tola-chini,
H. horridum Wgm. 165
- Č e l e d' : **Varani** (*Varanidae*).
- Varanus 169
 Varan žlutý, *V. flavescens Gay* 169
 Varan nilský, *V. niloticus Laur.* 170
 Varan skvrnitý, *V. salvator Laur.* 172
 Varan písečný, *V. griseus Daud.* 174
- Č e l e d' : **Ameivy** (*Tegidae*).
- Tupinambis 178
 Ameiva veliká, teju, salompenter, Tupi-
 nambis teguixin *L.* 178
 Ameiva jacruarú, *T. nigropunctatus Spix* 179
 Ameiva 179
 Ameiva obecná, *A. surinamensis Laur.* 180
- Č e l e d' : **Dvouplazi** (*Amphisbaenidae*).
- Amphisbaena 181
 Dvouplaz nažloutlý, ibijara, *A. alba L.* 181
 Dvouplaz skvrnitý, *A. fuliginosa L.* 182
 Blanus 182
 Dvouplaz šedý, *B. cinereus Wand.* 182
- Č e l e d' : **Ještěrky** (*Lacertidae*).
- Lacerta 187
 Ještěrka perlová, *L. ocellata Daud.* 187
 Ještěrka zelená, kohoutek, gruenz, *L.*
viridis L. 190
L. viridis major 190
 Ještěrka obecná, *L. agilis L.* 192
 Ještěrka živorodá, chlumní, *L. vivipara*
Jacquin 193
 Ještěrka pestrá, *L. muralis Laur.* 196
 Psammmodromus 198
 Ještěrka písečná alžírská, *P. algirus L.* 198
- Acanthodactylus 199
 Ještěrka pardálová, *A. vulgaris D. B.* 199
- Č e l e d' : **Scinkové, ještěři hrabaví** (*Scincidae*).
- Trachysaurus 201
 Scink uřatý, *T. rugosus Gray* 201
 Tiliqua 202
 Scink obrovský hradký, modrý jazyk,
T. scincoides White 202
 Scink obrovský černožlutý, *T. nigro-*
lutea Gray 202
 Lygosoma 203
 Scink modroocasý, *L. cyanurum Less.* 203
 Ablepharus 203
 Krátkonožka uherská, *A. pannonicus*
Fitz. 203
 Scincus 204
 Scink obecný, *S. officinalis Laur.* 204
 Chalcides 207
 Scink válcovitý, *Ch. ocellatus Forsk.* 207
 Scink kovolesský, *Ch. tridactylus Laur.* 207
 Scink pruhovaný, *Ch. lineatus Lenck.* 208
2. p o d ř á d : CHAMELEONI (CHAMELEONTES).
- Chameleon 208
 Chameleon obecný, *Ch. vulgaris Daud.* 210
 Chameleon sudanský, *Ch. basiliscus*
Cope 214
 Chameleon pardálí, *Ch. pardalis Cuv.* 214
 Chameleon horský, *Ch. montium Busch.* 214
 Chameleon deremenský, *Mtsch.* 214
 Chameleon oustaletský, *Ch. oustaleti*
Mocq. 214
 Chameleon pestrý, zakrslý, *Ch. pumilus*
Daud. 214
 Chameleon černohlavý, *Ch. melano-*
cephalus Gthr. 214
3. P o d ř á d : HADI (OPHIDIA).
- Č e l e d' : **Slepáci** (*Typhlopidae*).
- Typhlops 235
 Slepák nažloutlý, *T. vermicularis Merr.* 235
- Č e l e d' : **Glauconiidae**.
- Glauconia *caii D. B.* 236
- Č e l e d' : **Hroznýši** (*Boiidae*).
- P o d č e l e d' : **Krajty** (*Pythonidae*).
- Python 242
 Krajta tygrovitá, *P. molurus L.* 242
 Krajta tmavá, *P. bivittatus Schl.* 244
 Krajta mřížkovaná, *P. reticulatus Sch.* 244

- Krajta písmenkovaná, *assala*, *P. sebae* *Gm.* 246
 Krajta královská, *P. regius* *Shaw.* . . . 249
 Nardoana 250
 Nardoana boa *Schl.* 250
 Enygrus *Wagl.* 250
- P o d č e l e d' : H r o z n ý š i p r a v í (B o i n a e).**
- Eryx 251
 Písečník turecký, *Eryx jaculus* *L.* . . . 251
 Boa . . . . .
 Hroznýš královský, *Boa constrictor* *L.* 253
 Hroznýš madagaskarský, *B. madagascariensis* *D. B.* 256
 Eunectes 256
 Anakonda, sukurijú, komuti, *Eunectes murinus* *L.* 258
 Corallus 262
 Psohlavec zelený, *C. caninus* *L.* . . . 262
- Č e l e d' : V i n e j š í (I l y s i d a e).**
- Ilysia 263
 Vinejš červený, *I. scytale* *L.* 263
- Č e l e d' : Š t í t o r e p i (R h i n o p h i d a e).**
- Rhinophis 263
R. trevelyanus *Kel.* 263
- Č e l e d' : H a d i u ž o v k o v í t í (C o l u b r i d a e).**
- Ř a d a : U ž o v k o v í t í h a d i p l n o z u b í (A g l y p h a).**
- P o d č e l e d' . U ž o v k o v í t í p r a v í (C o l u b r i d a e).**
- Tropidonotus 265
 Užovka obecná, *T. natrix* *L.* 265
 Užovka podplamatá, *T. tessellatus* *Laur.* 272
 Užovka podezřelá, *T. viperinus* *Latr.* 273
T. ordinatus *L.* 273
T. infernalis *Blainv.* 273
 Užovka podvazková, *T. sirtalis* *L.* . . 273
 Zamenis 274
 Užovka žlutozelená, *Z. gemonensis* . 274
 Užovka žlutozelená pravá, *Z. g.* var. *laurentii* *Bedg.* 274
 Užovka černá, *Z. g.* var. *carbonarius* *Bp.* 274
 Užovka žlutozelená, *Z. g.* var. *viridiflavus* *Lac.* 275
 Užovka kaspická, *Z. g.* var. *caspius* *Jwan.* 275
 Užovka Dahlova, *Z. Dahli* *Fitz.* . . . 275
 Užovka podkovní, *Z. hippocrepis* *L.* 276
 Užovka černá, *Z. constrictor* *L.* . . . 276
- Spilotes 277
S. pullatus *L.* 277
 Coluber 277
 Užovka Aeskulapova, žlutavá, schlangenbadská, *C. longissimus* *Laur.* . . . 278
 Užovka levhartí, *C. leopardinus* *Bp.* . 281
 Užovka pardálí, *C. quatuorlineatus* *Lac.* 282
 Herpetodryas 283
 Sipo útlohrdlý, *H. carinatus* *L.* . . . 283
 Dendrophis 284
 Svijovka pestrá, *D. pictus* *Gm.* . . . 284
D. calligaster *Gthr.* 285
D. lineatus 285
 Coronella 285
 Užovka hladká, *C. austriaca* *Laur.* . . 286
 Dasypeltis 289
D. scabra *L.* 289
- P o d č e l e d' : H a d i b r a d a v i č n a t í (A c r o c h o r d i n a e).**
- Acrochordus 290
 Bradavičník javský, *A. javanicus* *Hornst* 290
- Ř a d a : H A D I U Ž O V K O V Í T Í , R Ý H O Z U B Í (O P I S T O G L Y P H A).**
- Tarbophis 291
 Hlavatka kočičí, *T. flax* *Fleischmann* . 291
 Boiga 292
 Ularburong, *B. dendrophila* *Boie* . . . 292
 Rhachidelus 293
 Mussurana, *R. brazili* *Blgr.* 293
 Coelopeltis 293
 Širohlavec ještěrcí, *C. monspessulana* *Herm.* 293
 Psammophis 294
P. sibilans *L.* 294
P. s. var. *irregularis* *Fisch.* 295
 Dispholidus 295
 Boomslang, *D. typus* *Smith* 295
 Thelotornis 296
 Šedý had pokřovní, *T. kirtlandi* *Hallow* 296
 Chrysopelea 296
 Zlatý had, *Ch. ornata* *Shaw* 296
 Dryophis 297
 Bičovka zelená, *D. mycterizans* *L.* . . 297
- P o d č e l e d' : N e p r a v é u ž o v k y v o d n í.**
- Homalopsis 298
H. buccata *L.* 298
 Herpeton 299
 Had tykadlový, *H. tentaculatum* *Lacép.* 299

Ř a d a : HADI UŽOVKOVITÍ JEDOVATÍ
(PROTEROGLYPHA).

P o d č e l e d' : B a r a ž i (Elapinae).

Elaps	300
Korálovec americký, <i>E. corallinus</i> <i>Wied</i>	300
Korálovec žlutavý, <i>E. fulvius</i> <i>L.</i>	301
Bungarus	302
Bungar proužkovaný, <i>B. fasciatus</i> <i>Schn.</i>	302
Krajt, <i>B. coeruleus</i> <i>Schn.</i>	302
Naja	304
Brejlovec indický, kobra, <i>N. tripudians</i> <i>Merr.</i>	304
Brejlovec egyptský, <i>uraens</i> , <i>aspis</i> , <i>haje</i> , <i>N. haje</i> <i>L.</i>	311
Brejlovec černokrký, <i>N. nigricollis</i> <i>Rhdt.</i>	314
Brejlovec obrovský, pruhovaný, krá- lovský, <i>N. bungarus</i> <i>Schl.</i>	315
Pseudechis	316
<i>P. porphyriacus</i> <i>Shaw.</i>	316
Brachyaspis	317
Ploskohlavec hnědý, <i>B. curta</i> <i>Schl.</i>	317
Pseudelaps	317
<i>P. Mülleri</i> <i>Schl.</i>	317
Acanthophis	319
Smrtonoš trnitý, <i>A. antarcticus</i> <i>Shaw.</i>	319

P o d č e l e d' : H a d i m o ř š t í , v o d n á ř i
(Hydrophiinae).

Laticauda	320
Vložil plošný, <i>L. laticaudata</i> <i>L.</i>	320
Vložil užovkový, <i>L. colubrina</i> <i>L.</i>	321
Pelamydrus	321
Vodnář dvoubarevný, <i>P. platurus</i> <i>L.</i>	321

Č e l e d' : Z m i j e (Viperidae).

P o d č e l e d' : V l a s t n í z m i j e (Viperinae).

Causus	326
Zmije šípová, <i>C. rhombeatus</i> <i>Lcht.</i>	326
Vipera	326
Zmije rákošská, <i>V. ursinii</i> <i>Bp.</i>	327

Zmije krasová, <i>V. marcops</i> <i>Méh.</i>	327
Zmije stepní, <i>V. renardi</i> <i>Christoph</i>	328
Zmije obecná, lísková, měděná <i>V.</i> <i>berus</i> <i>L.</i>	328
Zmije skvrnitá, <i>V. aspis</i> <i>L.</i>	338
Zmije písečná, <i>V. ammodytes</i> <i>L.</i>	341
Zmije řetízková, Russellova, daboja, <i>V.</i> <i>Russelli</i> <i>Shaw.</i>	344
Bitis	344
Zmije útočná, <i>B. arietans</i> <i>Merr.</i>	344
Zmije gabunská, kassavský had, <i>B.</i> <i>gabonica</i> <i>A. Dum.</i>	346
Cerastes	347
Zmije rohatá, <i>C. cornutus</i> <i>Forsk.</i>	347
Echis	349
Zmije páví, <i>E. carinata</i> <i>Schn.</i>	349

P o d č e l e d' : C h ř e s t ý š i (Crotalinae).

Ancistrodon	351
Ploskolebec sibiřský, <i>A. halys</i> <i>Pall.</i>	351
Ploskolebec mokasinový, <i>A. contortrix</i> <i>L.</i>	354
Ploskolebec vodní, rybák, <i>A. piscivorus</i> <i>Lac.</i>	354
Lachesis	357
Křovák němý, Surukuku, <i>L. muta</i> <i>L.</i>	357
Křovák kopinatý, <i>L. lanceolatus</i>	358
Kufie kopinatá, <i>Trimeresurus lanceo-</i> <i>latus</i>	358
Žararaka, kufie brazilská, <i>Trimeresurus</i> <i>jarraraka</i>	358
Labaria, <i>Lachesis atrox</i> <i>L.</i>	358
Kufie sveřepá, <i>Bothrops atrox</i>	358
Sistrurus	361
<i>Sistrurus miliarius</i> <i>L.</i>	361
Crotalus	361
Chřestýš severoamerický, pruhovaný, lesní, <i>C. horridus</i> <i>L.</i>	361
Chřestýš brilantový, vodní, <i>C. adaman-</i> <i>teus</i> <i>Palis.</i>	365
Chřestýš brazilský, <i>C. terrificus</i> <i>Laur</i>	366
Chřestýš preriový, <i>C. confluentus</i> <i>Say.</i>	367

SEZNAM VYOBRAZENÍ.

B A R E V N Ě T A B U L E.

Hatterie neboli tuatara	17	Krokodil čelnatý	106
Americké vodní želvy	37	Drak létající	129
Indické vodní želvy	40	Ještěrka perlová	187
Jihoafrické zemní želvy	50	Ještěrka obecná	192
		Anatomie samičky užovky	218
		Hroznýš madagaskarský	256

Užovka podkovní	276
Zlatý had	296
Zmije obecná	328

Aligátor čínský	107
Kajman oboční	107
Hadi	107
Širohlavec ještěří	107
Zmije písečná	107
Zmije rohatá	107
Hadi	297
Bičovka zelená	297
Hlavatka klamavá	297
Hadí farma v Kalifornii	297

ČERNÉ TABULE.

Plíce plazů	5
1. Hatteria	5
2. Krokodil bahenní	5
3. Chameleon obecný	5
4. Anakonda	5
Vejce plazů	8
1. Hatteria	8
2. Želva španělská	8
3. Želva obrovská	8
4. Želva hadí	8
5. Gehyra oceanica	8
6. Lepoještěr	8
7. Brejlovec Kleopatřin	8
8. Ještěrka obecná	8
9. Užovka obecná	8
Želvy	31
Želva hlavatá	31
Želva kaspická	31
Staurotypus triporcatus	31
Želvy	46
Želva ostruhatá	46
Testudo ephippium	46
Cinixys belliana	46
Želva Homeova	46
Želvy	51
Testudo marginata	51
Želva obrovská	51
Želvy	61
Sternothaerus adansoni	61
Želva třepenitá, matamata	61
Australská želva hadí	61
Želva karetová	61
Nepřavá želva karetová	61
Želvy	78
Želva kousavá	78
Trionyx gangeticus	78
Africká želva trojdrápková	78
Krokodili	78
Gavial indický	78
Krokodil nilský	78
Krokodil ceylonský	78
Krokodil čelnatý	78
Krokodili	92
Neobyčejná trofej lovecká	92
Hnízdo krokodila nilského	92
Krokodili	107
Aligátor štikohlavý	107

VYOBRAZENÍ V TEXTU.

Anatomie pohlavně dospělé ještěrky obec.	4
Ještěrka obecná, pohlavní ústroje samečka	5
Srdce ještěrky pestré	6
Mozek aligátora	7
Kostra Hatterie	18
Štíty pancíře želvího	21
Kostra želvy řecké	22
Průřez želvou řeckou	23
Želvy na procházce	26
Želva ještěří	28
Želvy klapavé	30
1. želva klapavá pensylvanská	30
2. želva pižmová	30
Želva čínská	33
Geocnemys trijuga	34
Želva ostnitá	35
Čínská želva krabičná	36
Želva kaspická	38
Želva hrbolatá	40
Želva evropská	41
Želva krabičná	43
Želva Homeova	46
Želva hvězdnatá	48
Želva lesní	53
Želva řecká	54
Želva obrovská	59
Želva karetová	61
Želva amazonská	64
Želva sloní	65
Želva Terekay	68
Sternothaerus nigricans	69
Matamata, želva třepenitá	70
Želva hadí argentinská	71
Želva hadí australská	73
Hydraspis hilarii	74
Indická měkká želva	77
Africká želva trojdrápková	79
Lebka krokodila nilského	81
Kostra aligátora štikohlavého	82
Gavial indický	86

Krokodil dlouhohlavý	87	Krajta tygrovitá	243
Krokodil nilský	91	Krajta písmenková	247
Krokodil ceylonský	100	Písečník turecký	251
Aligátoři v zoologické zahradě berlínské	101	Hroznýš královský	253
Kajman černý	102	Anakonda	257
Kajmani černí na letním bydlíšti . . .	105	Psohlavec zelený	261
Aligátor štikohlavý	107	Vinejš červený	262
Aligátoři při snídání	109	Užovka obecná	266
Aligátoři na sluníčku	111	Užovky rodící se z vajec	269
Kajman šironosý, žakaré	113	Užovka podplamatá a podezřelá . . .	271
Ptyodactylus hasselquisti	121	Užovka žlutozelená	274
Geko zední	124	Užovka Aeskulapova	278
Phrynocephalus mystaceus	135	Užovka levhartí	280
Agama okružní	137	Užovka pardálí	282
Hydrosaurus amboinensis	139	Sipo útlohrdlý	283
Trnorep egyptský	141	Svijovka pestrá	285
Moloch	143	Užovka hladká	286
Anoli rudokrký	146	Bradavičník javský	290
Bazilišek přilbonosný	148	Korálovec americký	301
Leguan mořský	150	Bungar proužkovaný	303
Leguan drsnohlavý	151	Brejlovec indický, kobra	305
Leguan americký	153	Hauí, egyptský zaklinač hadů	310
Ropušník trnohlavý	156	Brejlovec egyptský čili haje	312
Kruhochvost skalní	158	Brejlovec obrovský neboli pruhovaný .	315
Blavor dalmatský	160	1. Ploskohlavec hnědý	318
Slepýš obecný	162	2. Smrtonoš trnitý	318
Kornatec jedovatý	166	Vlnožil ploský	320
Varan nilský	170	Vodnář dvoubarevný	321
Varan skvrnitý	171	Ústrojí hořejší čelisti a patra zmije . .	324
Varan písečný	173	Jedové ústrojí chřestýše	325
Ameiva veliká teju	177	Zmije obecná	329
Ameiva obecná	180	Lovec zmijí se smyčkou a skřipcem . .	335
Dvouplaz skvrnitý	182	Zmije přidržená nohou za krkem . . .	336
Ještěrka zelená	189	Hlava zmije zachycena v rozskřipci . .	336
Ještěrka živorodá	194	Zmije skvrnitá	339
Ještěrka pestrá	195	Zmije útočná	345
Ještěrka pardálová	199	Zmije páví	349
Scink uřatý	201	Ploskolebec sibiřský	352
Krátkonožka uherská	204	Ploskolebec mokasinový	353
Scink obecný	205	Ploskolebec vodní	355
Scink kovolesský	207	Křovák němý	356
Chameleon obecný	211	Křovák kopinatý	357
Štítky na hlavě hadí	216	Chřestidlo chřestýše	360
Kostra hadí	217	Chřestýš severoamerický	362
Balení hada pro dopravu	241	Chřestýš brilantový a brazilský . . .	366